

A^o
CSÁSZARI ÉS KIRALYI FELSÉG^o
 ENGEDELMÉVEL:

o o o o o o o o o o

Nro. 2.

Költ Bétsben; Sz. Jakab Havának (Júliusnak)
 7-dik napján 1797-dik Esztendőben.

Hadi és Békességes Környülállások.

Fels. Királyunk; Hadi-Tárnok-Mester B.
Alvinczy Ö Exc.jának Vitéz-Vezéri tudománnyában; fáradhatatlan gondosságában; egyenes lelkiségében; és okosságában helyezettett méltó bizodalját azzal kononázta; hogy ezen nagy érdemű Magyar Generálisunkat; kinek valóságos virtusait magasztalva meg-esmerte az ellenség is; Ma-

B

gyar-Országi Komendánsságra méltóztatott emelni.

A' Tirolisi Szerentsés vezérlésnek érdemlett jutalmát vették mind F. M. L. *Kerpen*, mind *Loudon* Generálmajor. Az első, Proprietáriussává lett azon gyalog Reg. nek, mely eddig *Pellegrini* nevet viselt; a' másik, *Mária Theresia* Katonai Rendje' Keresztével tiszeltetett meg.

Az újabb Triesti Tudósítások írják, hogy sok Ts. Kir. Katonaság takarodik mind szárazon mind vizenn, a' Velenzei Respublikához tartozott *Isztria* és *Dalmátzia* felé.

Mediolánumból Jún. 22-dikénn: — „Még is folytatják a' tanátskozásokat *Montebellóban*, Ts. K. Generális *Meerfeld* és Márki *Galló*, *Bonapartéval*: mely *Conferentziákra*, Báró *Humburg* is el érkezett, *Velentzéből*, a' hol *Követséget* viselt a' *Bétsi Udvar'* részéről.

Markéze *Galló* visszsa várattatik *Bétsbe Bonapartétól*.

A' Német Birodalom' *Regensburgi* Gyűlése' nevébenn, egy köszönő és kérő Írás tevődött fel Jún. 26-dikánn, Tsászár Ő Felségéhez. Köszöni a' Gyűlés ezen Írásban a' F. Tsászárnak, hogy oly ritka állhatatossággal, nagy-lelkűséggel, 's önnön hafznának példa nélkül való félre-tevésé-

vel gondoskodott Ő Felsége a' Német-Birodalom' meg-tartása felől, 's annyira is vitte már a' Békesség-dolgát. Kérése a' Gyűlésnek az, hogy tselekedje Ő Felsége, maga hathatós közbe-vetése által: 1.) hadd szakadjanak félbe, mindennemű adófzedések 's rontások, a' Fr. Katonáság által el foglaltatva lévő Német Tartományokban. 2.) Minden kár, mely, a' Békesség' fundamentomos Tzikkelyeinek meg-állíttatásától fogva tétetett azokban, téríttessék meg, mely meg-térítés' módját 3 hetek alatt meg-határozza a' Gyűlés, de azért elébb is el mehetnek a' Birodalmi Deputátusok a' Békességről tartandó Congressus' helyére, ha Tsászár Ő Felségének úgy fog tétzeni. 3.) A' Német-Birodalom' földjéről, hadd takarodjon el egészen a' Fr. Katonáság, vagy leg-alább csak kevés számmal maradjon, 's az is a' maga pénzén éljen.

Gróf *Metternichet* rendelte Ő Ts. K. Felsége, a' Békességről tartandó Congressusra.

Lombárdiában két nevezetes Innepek tartattak Június' vége felé. Egyik, a' hadbann el esett Fr. áknak; a' másik pedig az Olasz Respublika' fel-állíttatásának emlékezetére. "

Mántuából Jún. 19-dikénn: — „Drága Innep lesz itt Jún. 27-dik, 28-dik, és 29-dik napjain: mert *Miollis* Fr. Gen. lis Izáz

ezer lírát kívánt annak tartására az idevélő Municipálitástól. — Temérdek széna, eleség, puszkapor, golyóbis 's a' t. szállítatnak ide bé mind untalan. — *Tamassia* és *Galeotti* Tagjait küldötte el innét Municipálitásunk, mely, tizenegy főből áll, a' *Cisalpina* Respublika' gyűlésére Mediolánumba:

Valamint a' Pádusról és az Alpésekről neveztetett Olasz Respublikákban: úgy Velentzében és Genuában is nagy hadi készületek tétetnek:

Velentzei Friaulnak *Udine* és *Palma* Városában, hogy meg ne unják magokat a' Fr. Katonák: naponként hadi gyakorlásokat tesznek.

Genuában, valósággal fel-állítottott Jún. 14-dikénn az ideig való új Kormány-szék; mely, leg-elsőbenn is azt végezte, hogy a' Génuaiak, örökös háládatosságokat fogják bizonyítani a' Fr. Respublika és *Bonaparte* eránt. A' Frántzia módi kurjongatásoknak nem vólt se' szeri se' száma ezen a' naponn. Az ügy nevezett *Arany Könyv* itt is el égettetett: valamint Velentzében: A' garázdálkodók, élő személyen nem tettek semmi erőszakot: de le döntöttek két nagy álló képeket, t. i. a' d' *Oria* *Andrásét*, és a' *Fiaét* *Jánosét*, 's ezen élet nélkül való Képeknek fejeiket és karjaikat, a' hasonlóképpen élet nélkül való Szabadság' fájához rakták.

Lukkában, sok Famíliák özfze-gyű-
lekeztek vala Jún. 15-dikénn oly tzállal,
hogy egy Deputátziót küldjenek *Bonapar-*
téhoz.

A' Szárdíniai Király' Katonái igen
kezdtek vala szökdösni: de *Bonaparte* meg
tiltotta mindenütt, a' hová ki-terjed az ő
hatalma, hogy bé ne fogadják a' *Pede-*
montziumi Desertorokat.

A' Frantzia Respublika és Nagy-Bri-
tannia között *Lille* Városában tartandó Bé-
kességalkura, avagy tsak betsületért, igen
akarták volna deputálni két Fr. Direkto-
rok — *Lareveillere-Lepaux* és *Rewbel* —
a' Külső dolgokra ügyelő Ministert de la
Croix Polgárt is: de ezen szándéknak úgy
annyira ellene ízegezték magokat, a' más
3 Direktorok — *Carnot*, *Barthelémy*, 's
Barras — hogy hofzfas disputálás után
se' lehetett abból semmi. *Letourneur* he-
lyett, a' Néhai Constituens Nemzeti-gyűlés-
nek egy nevezetes Tagját *Lallegrand* *Pe-*
rigord-ot szerették volna tenni *Barthelémy*
és *Barras* Direktorok, de már itt *Carnot*-
ot nem nyerhették meg a' magok részére:
mivel az ő szemei is politikus hibának
nézték azt: ha egy ily nagy dologban el-
mellőzték volna az ő előbbeni Kollégájo-
kat *Letourneur*t; a' kinek ezen rendkívül-
való tiztségén kívül rendes hivatala is va-
gyon, t. i. az *Ártillériára* való fő-vígyá-

zás. — *Colchen* és *Maret* lesznek a' fenn említett Békességalkunál tulajdonképpenn a' fő Személyek: mert *Letourneur*, nem forgott a' Diplomatikában, *Pléville Le Pelay* sem, ámbár ebben az a' jó, hogy különös *geographica* és *statistica* esmérete vagyon a' Napkeleti és Napnyúgoti India-béli Kolóniákról. *Maret'* neve, sokszor fordult elől *Hírmondónkban*: mivel Ő Az, a' ki, *Nápoly* felé folytatott útazása közben, *Semonville*vel együtt, *Ts. K. Katonák* által el fogattatott a' *Helvétziai föld'* szélén, és annakutánna *Morvábann* tartatott fogva, míg nem a' *Fr. Királykisasszony*nak ki-tserélésekor Ő is vissza bocsátatott.

Anglia részéről, hogy ugyan az a' *Lord Malmesbury* neveztetett légyen ki ismét a' *Lillei Békesség-alkura* is, a' ki már *Párisban* traktálgatott vala egyfzer a' Békességről, de la *Croix* *Frantzia* *Ministerrel*: bizonyos dolognak írják a' 15-dik *Júniusban* költt *Londoni Tudósítások*. Ezen *Tudósítások* szerént, *Jún. 14-dikénn* délelőtt, tanátskozást tartottak a' *Ministerrek*, 's a' *Conferentzia* után egy *Kurírt* indítottak mindjárt említett *Lord Malmesbury* után a' jószágába, 's bé hívták a' *Városba*. A' melléje adandó *Személyek* között, még *Jún. 15-dikéig* csak *Lord Morpeth-et* nevezte a' közönséges hír.

Ugyan ezen Tudósítások bizonyítják, hogy a' mely pártos Tengeri Nép, a' Scheernezzi, és később a' Yarmouthi Kikötőhelyből, a' Norei partokhoz vette vala magát, 's ott zenebonáskodott egy ideig, egézszen le-tsendesedett. Alig vólt t. i. már eleitől fogva tsak fél egygyesség is a' pártütésre nézve, ezenn Nép között: még inkább nevelte pedig között a' meg hasonlást, a' Pártos-főknek t. i. *Parkernek*, *Daviesnek*, 's más efféléknek szörnyü vakmerőségü szemtelensége, a' melynek igen veszedelmes következéseit lehetett előre látni. Hogy kevés hajók hagyták oda Jún. 9-dikéig a' Nóréi partokat, a' vólt az oka: mivel a' pártütés' Fejei nagy vígyázással vóltak veájok. Az említett napnál mindazáltal nem halasztották volna már tovább el távozásokat *Iris* és más egynehány lineai hajók: de *Parker*, erőszakosan visszafiztartóztattatta őket. Két 64; és egy 50 ágyús hajók — *Ardent*, *Repulse*, és *Leopard* nevezetűek — ugyan tsak el vagdalák siettséggel vas-matskáik' köteleiket, és az előre nyomúltt tenger' hátán, szélnek eresztették vitorláikat. Szolgált is nékiek annyiban a' szerentse: hogy nem kéntelenítették visszafiztérni: de kár tsak ugyanesett benne: *Ardent*-ben kevés: de a' más kettőben több. *Repulset* nevezetessen 50 golyóbisok érdeklették, melyeket *Sand-*

wich és *Monmouth* pártos hajók lőttek rája. Ezen egymással való özfze-lövöldözés közben, 9 Emberek maradtak halva, és egy Hadnagynak el lövettetett a lába. Az alatt míg ez a' hallatlan és példa nélkül való polgári had tartott a' tengeren: 30 Kereskedő és Szenes-hajók is alkalmatosságot találtak a' Pártosok' fogóságából való magok ki-fzabadítására. Ezen történet után nyilvánvaló szakadás lett már a' Tengeri Nep között. Rojalista és Republikánus, Kék- és Vér-Felekezet' nevek hallattattak. A' Pártütés-fejei is különböző értelműek kezdettek lenni. *Iris* nevű lineai hajón, Jún. 11-dikénn két rendbéli viadalok történtek. Első viadalban a' Rojalista vagy Kék-Fél győzött, mely, el akarta hagyni az nap a' Nórési partot; de a' másodikban a' Republikánus- vagy Vér-Felekezet. Egynehány Hajós-Legények maradtak halva, és egy Altiszt, kit egy Afzizony lőtt föbe. Minekelötte *Leopard* nevű lineai hajó is meghatározta volna magát az el távozásra: özfze-veztek egymással a' Mátrózok, 's némelyek közzük kaptak is dárdaszúrásokat. Jún. 12-dikén nagy ágyúzás hallattatott Scheernefzebe Nóre felöl, és azután tsak hamar két lineai hajók láttattak jó mezfzeségre Nórétől. Késöbben, *Monarch* és *Director* nevű hajók is oda hagyták Nórét. A' fel-

jebb említett *Repulse* línei hajót egyne-
 hány rajtalévő gonosz Emberek, fel akar-
 ták vettetni puskaporral a' Scheernefzi Ki-
 kötőhelyben Jún. 11-dikénn, és már a'
 könnyen gyúló szereket le is rakták vala-
 közel a' puskaporos-kamarához: de ki-
 nyilatkozott ezen gonosz szándék, egy hív
 Hajóslegény által, és a' Gonosztévők meg-
 árestáltattak, 's ki-küldődtek a' szárazra, a'
 hol vizsgálás alá vétetvén, vakmerően meg-
 vallották veszedelmes igyekezetjüket, oly
 nyilatkoztatás mellett, hogy nekik mind
 egy lett volna, akár a' levegőégbe vetőd-
 ni fel a' tenger' hátáról, akár a' szárazon
 fel-akasztatni. Leopard és *Repulse* línei
 hajók, valami 50 embert tettek még ki az
 után a' szárazra, kik Nórénál is lázzasz-
 tók voltak, 's új lármát akartak támasz-
 tani a' Scheernefzi Kikötőhelyben is. Ezek,
Tilbury nevű Várba vitettek fogságra. —
Parker Richard, a' ki Fő-Vezére volt a'
 Pártosoknak, egy időtől fogva sokat leve-
 lezett Irlandiának Északi részébe. Majd
 minden pártos hajón választott Ő ki né-
 mely Meghitt embereket magának, hogy
 arra jöven a' dolog, meg-szökhessen azok-
 nak Társaságábann. Úgy gondolkozott te-
 hát, hogy *Hound* nevű Saluppról el iktat-
 ván a' legénység, a' maga belsőbb Tzimbo-
 rássait arra fogja szállítani: de az említett
 Legénység, nem mozdult a' hajójáról: mi-

nekokáért *Parker*, Pylades nevű Fregáttal tett próbát, és foganatosan. — Királyi Hajós-Kapitány *Knight*, az Admirálitás feleletével érkezvén Jún. 12 dikénn Londonból a' Nóréi parthoz, nagy tisztelettel 's örömmel fogadtatott a' Hajós-Legények által, kik az így kezdődő *God save the King* (Isten tartsd meg a' Királyt) Éneket mindjárt akkor el muzsikáltatták, 's le vévén a' veres zászlókat a' hajókról, Egyesség-zászlóit raktak fel azok' helyébe: hanem midőn értették volna, hogy a' Királyi kegyelemből ki vagynak zárva a' pártütés' fejei: ismét veress zászlókat raktak fel, 's új feltételekkel botsátották viszva *Knight* Kapitányt az Admirálitáshoz, mely, küldött ugyan még egy Deputátust hozzájuk *Copp* Kapitány' személyjében, de oly intéssel, hogy adják meg magokat, minden további feltételek nélkül. — Ily környülállások között Jún. 12-dikénn egy Hirdetmény tétetett közönségessé, melybenn, *Portland* Minister jelenti, hogy mivel *Parker* Richárd, a' ki, Hazaárulás', pártütés', és zenebona-támasztás' vétkeibe ejtette magát, kétség kívül meg fogja próbálni az el szökést, tehát az ő el fogásáért és Törvényfzék' kezébe való szolgáltatásáért, ötfáz font sterlinget ígér Király Ő Felsége. Egyfersmind, ki volt rendelve egy Hajósseregosztály, mely, a' pártos-hajókat

igyekezzen erővel is engedelmességre vízfőz-téríteni. Londonbann a' Kereskedők, Hajós-gazdák, Afzszekuránsok és egyéb Lakosok, el végezték magokbann, hogy segítségül legyenek a' pártütésnek megfojtásában, 's mintegy 5 ezer font sferlingre telő summának özfze-adására kötelezték magokat, hogy ezen summából jutalmakat lehessen fel tenni mind a' zenebona' indítóinak ki-tudására, mind pedig az önként vállalkozó Katonáknak. — Látván a' kemény 'nyakú Tengeri Nép, a' Ministérium' erőss lelküségét 's álhatatoságát, és az ellene tett nagy készületeket; érezvén az eleség- és friss víz-béli fogyatkozást is: nagy részént nem merte tovább fzerentséltetni magát, úgy hogy Jún. 13-dikán, tsak *Sandwich*, *Montague*, *Director*, *Inflexible*, és *Monmouth* nevű 5 hajók voltak még Nórénél: ezek is másnap, hogy magok meg-adására való készségeket nyilatkoztathassák, fejer zászlókat raktak fel, és egy békességes hajót küldöttek Anglia' partjához, mely által jelentették: hogy *Parkert* a' hideg leli, és *Sandwich* nevű hajóban fekszik: *Davies* pedig ugyan azon hajóban vason vagon. Azután érkezett a' *Sandwich* hajóról egyenessen *Mosz* Kapitány is, és tsak hamar utánna, a' *Scheernefzi* Kikötöhelybe vitetett *Parker* is, ki, minekutánna *Buckner* és

Keith Admirálisok előtt ki-kérdeztetett: el szállítódott volna a' Városba, de igen gyenge volt, minekokáért úgy vélekedtek felöle, hogy mérget vett.

A' Tamesisről nem szabad vólt el távozni az Angl. hajóknak, míg a' Nóri pártütés tartott: de Jún. 16-dik estvéjén mind fel-szabadítottak az úgy nevezett **Embargo** (le-tartóztatás alól.)

Elegyes Tudósítások.

Londonban az Udvari Újságnak 10-dik Júniúsi Darabja ki-hirdette, hogy a' mely Szövetséget kötöttek a' Kereskedés eránt Nagy-Britannia és az Orosz Birodalom a' magok Biztosai által: már azon Kötésnek ratifikátzióji (vagy költsönös meg-erősítései, melyek a' Londoni és Pétersburgi Udvarok által lettek) 17-dik Májusbann ki tserélődtek Moskaubann.

Kosciuskó, kit a' Londoni Wigh-Klúb egy drága kardal tisztelt meg, Jún. 11-dikén el utazott már London alól, Bristol felé, melynek Kikötőhelyébenn fog Északi-Ámerikába menendő hajóra ülni.

Helvétziábann a' Bernai Cánton' Elöljárói, amnestiát (a' meg-történttekről való egézfz el felejtkezést) hirdettettek mind azon politikus vétkekre nézve, melyek a'

Bernai földön, és különösen Wagdtlandbann estek. Tsupánn azok a' Bernaiak vagynak ki-véve ezen kegyelmes ajánlásban való részesülésből, kik az ő számkivettetések' ideje alatt, Írás által vagy más módonn, igyekeztek változást okozni a' Bernai Igazgatás' formájábann. — A' *Rollei* támadás' okának 1791-dik esztendőben *Laharpe* tartatott; ki is azért halálra büntettetett volt akkor a' Bernai Kormány-szék által: de meg-szökött; és frantzia katonai szolgálatba állott; melyben Generálisí fővel halvá maradt azzal az alkalmatossággal; midőn 1796-dik esztendő' Májusábann; a' Fr. Sereg által szállott a' Pádus vizén. Most az említett halalos szententziát visszavette a' Bernai Kormány-szék, mely visszavétel által fel-szabadított a' confiscátzió alól Néhai *Laharpe*' derék jószága; és ennek birtokában benne is vagyon már az ő Famíliája.

A' Frantzia Respublikának; az Angliai (már el múltt) Úszó Respublikával való egybe-hasonlítása.

(A' Quotidienné nevű Párisi Ujságból.)

Egyenes lelkű Emberek! valljátok meg, ha valyon a' leg-dühösködőbb északi szél, mely el süllyesztheti az Úszó Respublikát; nem tsupán egy gyengén lengedező napnyúgoti szellő e' azokhoz az indulatok'

Izélvelzéihez hasonlítottatva, melyek, lap-
ta módra hányonyák vetik a' mi szegény
Közönséges-társasági intézeteinket? midőn
a' leg-vakabb és leg-bolondabb Emberek
akarják meg-határozni: Mi jó, mi rossz
minékünk? Rettenetes scéna, midőn le-
tsap a' menykő egy hajóba: de ez csak
egy szikra azokhoz a' mindent meg emész-
tő tűzözönökhöz képest, melyeket, egy
Tűzokádó-hegy hányt ki magából, a' mely,
Nemzeti-gyűlésnek neveztetett! Szörnyű
dolog, midőn a' hajók közfiklákba lütőd-
nek: de lehet e' csak hasonlítani is ezeket,
a' mi Papiros-pénzünkhöz; a' Maximum-
hoz; (a' Portékák' leg-felsőbb árrának oly formán
való meg-határozásához, a' mely, számtalan tsalárd-
kodásokra szolgáltatót alkalmatosságot) a' Revo-
lutzionális Deputátziókhoz; a' Gillotínhoz;
Cambonnak 's a' Successorainak tsalfaság-
jokhoz. Kedvetlen dolog az Úszó-Respub-
likának, tzehtalakkal és tengeri kuttyákkal
találkozni öszsze: de ezek, avagy nem
bárányok e', a' Jákobínusokhoz képest?
's a' t.

A' Frantzia Directórium' új Tagja
Barthelémy, Bétsben is lakott volt egyne-
hány esztendőig a' *Tescheni* Békességkö-
tés előtt, mint Követség-Secretáriussa az
akkori Bétsi Fr. Követ Báró *Bréteuil* mel-
lett, 's a' kik közelebbről esmerték, mind-
nyájan ditsérik, nem csak szép termetéről

's kellemetes ábrázatjáról; hanem tudományáról, okosságáról, 's jó szívéről is.

A' Párisi Szép nemnek újmódi fő ékesítése, új bizonyága annak, hogy mindenféle szokások kerengőben vagynak a' világon. A' melyek el múltak, ismét előkerülnek. Most a' Párisi Dámák le tettek már a' szőke vendég haját, 's az Athenéi Szépek' hajdani szokása szerént fürtözött fekete haját kezdetek viselni; melynek fürtjeit módossan közzéjek alkalmaztatott gyöngyök kellemetesítik, és a' fonatékot aranyos pántlikák erőssítik.

A' Farkasok veszedelmesen el szaporodtak a' Revolutzió alatt, a' Fr. földönn. Ezen tárgyat igen nevetségessen adta elő mostanság, a' Törvényhozó Gyűlés' Iffjabbik Tanátstsának, Lemarchand - Gomicourt nevű Tag, 's ki szabott jutalmakat kívánt feltételni a' Farkas-vadászoknak. A' Beszéde ki-nyomtatott, 's a' projectuma felől való Végzés el halasztatott.

Élő Kö-ember.

Egy Párisi Ispotályban, az úgy nevezett Observatorium' útszáján, vagyon egy Anglus, a' kinek most egy, majd más Tagja petrificálódik (vál kövé), 's azonban, a' még nem petrificáltt részeiben szint úgy meg van a' vérnek rendes forgása, mint volt annakelőtte.

Berlinben, egy Királyi jelentés tétetett közönségesse Jún. 12-dikén, a' Német Birodalom Regensburgi Gyűlésének azon 5 Végzése ellen; melyekben az Eichstaedti Püspökségre; a' Franconiai Nemességre; Weissenburg Városára; a' Kolóniai Választó-Hertzegré, mint Deutschmeisterre; és Norimberga Városára nézve; megintődött a' Király; mint Német Birodalom Tagja:

Béts.

Már készül a' magyar ruha Felséges Urunk' számára; a' melyben le fog menni Ő Felsége Magyar Országra; az Insürgens Sereg' meg-nézésére:

Magyar-Ország:

Körmöndről Júl. 3-dikán: — „; Ezen a' tájon mi, víg napokat töltünk. Hol itt, hol *Rohontzon*; gyakrann meg-múlattat bennünket emberfzerető Primásunk. Nádor Ispány Ő Kir. Fő-Hertzogsége; foglalatos az Insürgens Sereg' meg-nézegetésében: Júl. 6-dikán; Nagy-Kanizsán (Szala Vármegyében) szándékozik lenni; azután Tsáktörnyán; és estvére; Hertzeg *Eszterházy*' fő-quártélja' helyénn Lendvänn; melynek meljékén mustra fog tartatni Júl. 7-dikénn: